

Dosarul nr. 2r-367/19

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul Șoldănești (jud. E. Lavciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. L.Bulgac, G. Dașchevici, A. Panov)

DECIZIE

5 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban împotriva Întreprinderii Mixte „Colinele de la Redi” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere

împotriva încheierii din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea lui Lilian Palihovici cu privire la corectarea erorii de calcul strecurate în încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și cererea privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, acordat lui Lilian Palihovici termen suplimentar pentru achitarea diferenței taxei de stat

constată:

La 20 iulie 2018, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM „Colinele de la Redi” SRL cu privire la încasarea datoriei.

Întemeindu-și pretențiile în baza dispozițiilor art. 512, 513, 514, 573, 583, 668, 1086, 1102 Cod civil, art. 83 alin. (2), 85 alin. (4) CPC, art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la taxa de stat, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat în mărime de 6568,50 de lei, admiterea acțiunii și încasarea de la ÎM „Colinele de la Redi” SRL în beneficiul lui a datoriei în sumă de 11200 de euro conform cursului BNM la data executării hotărârii.

Prin încheierea din 2 august 2018 a Judecătoria Orhei sediul Șoldănești, reclamantul Lilian Palihovici a fost scutit de la plata taxei de stat în mărime de 6568,50 de lei, care urma a fi achitată la intentarea acțiunii civile.

Prin cererea de concretizare a cerințelor din 3 decembrie 2018, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a solicitat admiterea acesteia și încasarea de la ÎM „Colinele de la Redi” SRL în beneficiul lui a datoriei în sumă de 791 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 96,7 de euro conform cursului BNM la data executării hotărârii.

Prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul Șoldănești, a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

A fost încasată de la Lilian Palihovici în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 6568,50 de lei.

Au fost încasate de la Lilian Palihovici în beneficiul ÎM „Colinele de la Redi” SRL cheltuielile de judecată cu titlu de asistență juridică în mărime de 5000 de lei.

La 18 februarie 2019, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul Șoldănești, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel, acordat lui Lilian Palihovici termen până la 22 aprilie 2019 pentru achitarea taxei de stat în mărime de 4964,40 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat, fiindu-i explicat că în caz contrar, apelul va fi restituit.

La 18 aprilie 2019, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul Șoldănești, solicitând admiterea acesteia cu achitarea taxei de stat corecte în mărime de 387 de lei, corectarea încheierii din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău referitor la calculul taxei de stat, remiterea cauzei în prima instanță pentru examinarea cererii cu privire la corectarea greșelii de calcul evidente din hotărâre sau scutirea integrală de la plata taxei de stat pentru motivele expuse în încheierea primei instanțe de scutire de la achitarea integrală a taxei de stat, casarea încheierii din 30 noiembrie 2018 și a hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul Șoldănești, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Totodată, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a depus și cerere privind corectarea greșelilor din încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând corectarea greșelii de calcul evidentă și anume, corectarea cuantumului taxei de stat pentru cererea de apel din suma de 4964,40 de lei în suma de 387 de lei corespunzător pretențiilor concretizate sau remiterea în prima instanță a dosarului pentru examinarea cererii cu privire la corectarea greșelii de calcul evidente din hotărâre.

Prin încheierea 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea lui Lilian Palihovici cu privire la corectarea erorii de calcul strecurate în încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

A fost respinsă cererea lui Lilian Palihovici privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, acordat lui Lilian Palihovici termen suplimentar până

la 20 mai 2019 pentru achitarea diferenței taxei de stat în mărime de 4576,90 de lei, fiindu-i explicat că, în caz contrar, apelul va fi restituit.

La 17 mai 2019, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a declarat recurs împotriva încheierii din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie obligată instanța de apel să transmită cauza Judecătorei Orhei sediul Șoldănești pentru a fi examinată cererea de corectare a greșelilor din hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătorei Orhei sediul Șoldănești sau să se expună cu privire la cererea privind corectarea greșelilor din încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău după pronunțarea unei noi încheieri irevocabile pe marginea cererii de corectare a greșelilor din hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătorei Orhei sediul Șoldănești.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea recurată, considerând-o neîntemeiată, lipsită de suport juridic, bazată pe aplicarea eronată a datelor și a circumstanțelor dispuse, pe aprecierea incompletă, subiectivă și unilaterală a probelor administrate, fiind pasibilă casării.

Astfel, instanța de apel s-a expus asupra cererii de scutire de la achitarea taxei de stat prematur, adică până a se expune prima instanță asupra cererii cu privire la corectarea greșelii de calcul evidente din hotărâre, or, anume de soluția pronunțată va depinde și suma taxei de stat necesară a fi calculată corect.

A accentuat că prin obligarea în mod neîntemeiat de a achita o sumă mai mare pentru apelul declarat, i-a fost încălcat un principiu fundamental într-un stat de drept și anume, accesul liber la justiție.

Totodată, instanța de apel greșit a ajuns la concluzia de a respinge ca neîntemeiată cererea privind corectarea erorii, or, suma de 4 964,40 de lei, indicată în încheierea din 28 martie 2019 pentru achitarea taxei de stat, a fost calculată greșit din suma de 11 200 de euro, solicitată la înaintarea acțiunii în judecată și din suma de 6 568,50 de lei calculată greșit de prima instanță în hotărâre, fără a fi luat în considerație faptul că pe parcursul examinării cauzei în prima instanță, dânsul a concretizat cererea de chemare în judecată, pretențiile fiind reduse până la suma de 791 de euro ca datorie de bază și 96,7 de euro dobânda de întârziere, fapt constatat și în încheierea din 28 martie 2019.

Având în vedere prevederile art. 83, 87 alin. (1) lit. a) CPC și art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat, a menționat că potrivit cursului BNM la data emiterii hotărârii echivalentul în lei a sumei de 791 de euro și 96,7 de euro era de 17 221,30 de lei, prin urmare, taxa de stat calculată din suma contestată de 17 221,30 de lei pentru depunerea apelului este de 387 de lei și nicidecum 4 964,40 de lei.

Deci, dat fiind faptul că la emiterea încheierii din 28 martie 2019 au fost comise greșeli de calcul evidente, în conformitate cu prevederile art. 249 CPC, instanța de apel urma să corecteze greșeala de calcul evidentă.

Totodată, contrar prevederilor art. 249 alin. (3) CPC, instanța de apel în încheierea recurată a indicat că aceasta poate fi contestată doar odată cu fondul cauzei, ceea ce la limitează dreptul lui la accesul liber la justiție.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată la adresa electronică a reprezentantului recurentului, avocatul Serghei Balaban la 3 mai 2019, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică (f. d. 195).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 mai 2019 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului în raport cu temeiurile invocate în recurs Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

După cum denotă actele cauzei, la 18 februarie 2019, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a declarat apel împotriva hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul Șodănești (f. d. 160).

Iar prin încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău nu a fost dat curs cererii de apel și acordat apelantului Lilian Palihovici termen până la data de 22 aprilie 2019, pentru achitarea taxei de stat în mărime de 4964, 40 de lei și prezentarea apelului motivat, în limba de stat.

Este cert și faptul că la 18 aprilie 2019, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Orhei sediul Șodănești, prin care a solicitat admiterea apelului cu achitarea taxei de stat corecte în mărime de 387 de lei, corectarea încheierii din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău referitor la calcularea taxei de stat, sau după caz scutirea apelantului de achitarea integrală a taxei de stat pentru motivele expuse în încheierea primei instanțe de scutire de la achitarea integrală a taxei de stat.

În același timp, la 18 aprilie 2019, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a depus o cerere, prin care a solicitat corectarea greșelii de calcul evidentă prin încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău ce ține de cuantumul taxei de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 4964,40 de lei, menționând că suma taxei de stat pentru depunerea cererii de apel constituie 387 de lei, conform pretențiilor concretizate de el în prima instanță sau remiterea în prima instanță a dosarului pentru examinarea cererii cu privire la corectarea greșelii de calcul evidente din hotărâre (f. d. 188).

Totodată, este de menționat și faptul că la cererea de apel motivată din 18 aprilie 2019, Lilian Palihovici a anexat dovada de achitare a taxei de stat la depunerea apelului în mărime de 387 de lei (f. d. 183-184).

Se mai constată că prin încheierea din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea lui Lilian Palihovici cu privire la corectarea erorii de calcul strecurate în încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

A fost respinsă cererea lui Lilian Palihovici privind scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului și acordat lui Lilian Palihovici termen suplimentar până la 20 mai 2019 pentru achitarea diferenței taxei de stat în mărime de 4 576,90 de lei, fiindu-i explicat că, în caz contrar, apelul va fi restituit.

Verificând legalitatea încheierii instanței de apel contestate, în raport cu motivele recursului și cadrul legal aplicabil speței, instanța de recurs constată eronată concluzia instanței de apel cu privire la respingerea cererii apelantului Lilian Palihovici cu privire la corectarea erorii de calcul strecurate în încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În susținerea opiniei enunțate, instanța de recurs reține prevederile art. 249 alin. (2) CPC, potrivit cărora la cererea participanților la proces sau din oficiu, instanța judecătorească corectează greșelile sau omisiunile din hotărâre care țin de nume, calitatea procesuală, orice alte erori materiale sau de calcul evidente.

Raportând la caz această dispoziție legală, instanța de recurs constată ca fiind greșită concluzia instanței de apel în sensul că la efectuarea calculului privind stabilirea cuantumului taxei de stat dispuse spre achitare la depunerea apelului, instanța de apel nu a admis careva greșeli.

Or, la acest capitol, instanța de apel incorect a reținut că la caz apelantul Lilian Palihovici pretinde la încasarea de la ÎM „Colinele de la Redi” SRL a sumei de 11 200 de euro, sumă, care la data depunerii cererii de apel, conform cursului valutar din data respectivă, constituie echivalentul a 220540 de lei ($11200 \times 19,70 = 220540$), din care a și fost calculată taxa de stat.

Și asta deoarece, actele cauzei denotă incontestabil că la data de 3 decembrie 2018, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a depus o cerere de concretizare a cerințelor din acțiune, prin care a solicitat, încasarea de la ÎM „Colinele de la Redi” SRL în beneficiul său a datoriei în sumă de 791 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 96,7 de euro conform cursului BNM la data executării hotărârii, fapt menționat, de altfel, chiar de către instanța de apel prin încheierea din 28 martie 2019 (f. d. 57-60, 179, 191).

Mai mult că și la examinarea cauzei în fond, Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban a susținut doar cererea de concretizare a cerințelor, prin care a solicitat încasarea sumei de 791 de euro și a dobânzii de întârziere în sumă de 96,7 de euro conform cursului BNM la data executării hotărârii, fapt ce se oglindește direct atât din procesul-verbal al ședinței de judecată a primei instanțe din 3 decembrie 2018, cât și pct. 8, 9 a hotărârii primei instanțe contestate cu apel de către Lilian Palihovici (f. d. 133, 165).

Ca urmare, este cert că instanța de apel greșit, în încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a calculat cuantumul taxei de stat ce urma a fi achitat de Lilian Palihovici la depunerea cererii de apel în sumă de 4964,40 de lei, reieșind din valoarea acțiunii în mărime de 11200 de euro, echivalentul a 220 540 de lei, fiind constatat cu certitudine că valoarea acțiunii

înaintată și contestată cu apel de către Lilian Palihovici constituie suma de 887,7 de euro (791 de euro+96,7 de euro), echivalentul a 17221,31 de lei.

Potrivit prevederilor art. 3 lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992, care prevăd că pentru cererile de apel împotriva hotărârilor instanțelor judecătorești se achită taxă de stat în cuantum de 75 % din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată sau alte cereri (plângeri), *iar în cazul litigiilor cu caracter patrimonial – 75 % din taxa calculată din suma contestată.*

Astfel, prin prisma acestor dispoziții legale, este evident că taxa de stat pentru cererea de apel de către apelantul Lilian Palihovici, constituie suma de 387 de lei, reieșind din calculul $17\ 221,31$ de lei $(887,7$ euro) $\times 3\% \times 75\% = 387$ de lei, și nicidecum suma de 4964,40 de lei, după cum a calculat instanța de apel.

Este de notat că taxa de stat pentru depunerea cererii de apel în sumă de 387 de lei, a fost achitată de către Lilian Palihovici, fapt ce se confirmă prin ordinul de încasare a numerarului nr. KMK6-4100 din 10 aprilie 2019 și ordinul de încasare a numerarului nr. PI79-4100 din 15 aprilie 2019, anexate la cererea de apel motivată (f. d. 183-184).

Așa dar, în circumstanțele descrise, instanța de apel nejustificat, a respins cererea apelantului Lilian Palihovici cu privire la corectarea erorii de calcul strecurate în încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În alt aspect, instanța de recurs constată că instanța de apel într-un mod incert s-a expus asupra cererii apelantului Lilian Palihovici cu privire la scutirea de la plata taxei de stat la depunerea apelului, or, motivele menționate în cererea lui Lilian Palihovici cu privire la scutirea de la plata taxei de stat indică la motivele pentru scutirea de la plata taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în prima instanță și nicidecum în instanța de apel pentru depunerea cererii de apel.

În consecință, sub aspectele analizate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, notează că instanța de apel, prin încheierea din 25 aprilie 2019, într-un mod abuziv a acordat apelantului Lilian Palihovici termen suplimentar, până la data de 20 mai 2019, pentru achitarea diferenței taxei de stat în mărime de 4576,90 de lei, acestea fiind grav afectată prin adoptare, ca urmare a respingerii neîntemeiate a cererii apelantului Lilian Palihovici cu privire la corectarea erorii de calcul strecurate în încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, fapt ce impune casarea integrală a încheierii contestate.

Față de cele ce preced, se impune admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel, cu pronunțarea unei noi încheieri de admitere a cererii lui Lilian Palihovici cu privire la corectarea erorii de calcul strecurate în încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău și remiterea cauzei în instanța de apel pentru judecarea apelului în fond.

Or, deși instanța de apel a indicat în încheierea din 25 aprilie 2019 că aceasta se supune recursului odată cu fondul cauzei, în conformitate cu art. 249 alin. (3) CPC încheierea prin care instanța judecătorească se pronunță asupra cererii de corectare a greșelilor poate fi atacată cu recurs separat.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de către Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban.

Se casează integral încheierea din 25 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Lilian Palihovici, reprezentat de avocatul Serghei Balaban împotriva Întreprinderii Mixte „Colinele de la Redi” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere și se pronunță o nouă încheiere prin care:

Se admite cererea lui Lilian Palihovici cu privire la corectarea erorii de calcul strecurate în încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Se corectează greșeala de calcul evidentă ce ține de cuantumul taxei de stat pentru depunerea cererii de apel încasate de la Lilian Palihovici, prin încheierea din 28 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin înlocuirea sumei de 4964 (patru mii nouă sute șaiszeci și patru) de lei, 40 bani cu suma de 387 (trei sute optzeci și șapte) de lei.

Se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea apelului în fond.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari